

at kunne gjøre det, til Thingets høitærede Formand, at lade den omtalte Klage trykke for at kunne følge med Betænkningen; da ville Alle kunne hønne, og jeg ønsker Intet hellere end at give Alle og Enhver Leilighed til selv at sælbe sin uheldede og upartiske Dom. Jeg beder altsaa om, at dette Aktstykke maa blive trykt. Der var en Bemærkning af det ærede Mindretal, som jeg, da jeg første Gang havde Ordet, glemte at omtale, uagtet jeg maaste burde have gjort det, fordi Mindretallet stillede denne Sag i Spidsen for sine Udtalelser og tillagde dem en særegen Vægt. Iaften har imidlertid det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Lund) optaget dette Spørgsmaal, og jeg kan derfor fatte mig overmaade kort. Det undrede mig, at det ærede Mindretal virkelig vilde lægge nogen Vægt paa den Omstændighed, at Raaringen i Sorø Amts 3die Valgkreds havde givet et andet Resultat end det, der blev det endelige ved den navnlig Afstemning, thi Alle og Enhver veed jo dog, at hvor et Valg stiller sig saaledes, at det kan forudses, at der vil blive begjæret navnlig Afstemning fra den sædne Kandidat, den, der taber ved Raaringen, hvem af dem, det saa bliver, er der mangfoldige af Valgere, der ikke ere tilstede eller bryde sig ikke om at være tilstede i det Dieblis, da Raaringen finder Sted, og fremdeles veed Enhver, der har været til Valg i Kredse, der ere sammensatte af By- og Landboere — og jeg selv har været i det Tilfælde mange Gange — at der er mangfoldige Personer, der deltage i Raaringen, som ikke ere valgberettigede. Hvad særlig Sorø Amts 3die Valgkreds angaar, tror jeg, at det er faktisk, at der efter Raaringen kom et ikke ubetydeligt Antal Valgere fra Korsør med det andet Log, idet de ikke kunne rummes alle i det første, saa der ligger en høist naturlig Forklaring af, at Raaringen har givet et andet Resultat end den endelige Afstemning. Jeg skal med disse Ord anbefale den Indstilling, der foreligger fra Flertallet. Det forekommer mig, at efter alle de Udtalelser, der ere sædne, navnlig ogsaa fra min Side, kan der ikke være nogen Tvivl om, hvorledes den retlig skal forstaaes.

Sable: Jeg ønsker blot at nedlægge en Indsigelse mod den Uttring af den sidste ærede Taler, at det er Folkethingets Pligt at følge de almindelige retslige Regler ved Afgjørelsen af Valgspørgsmaal; thi det er aldeles bestemt, at Rigsdagen maa være et nærmere Udtryk for, hvad der skal være den almindelige Retsbevidsthed i Folket, end Love, der ere givne i en forgangen Tid ogsaa om retslige Regler. Med Hensyn til netop disse Regler veed jo Alle og Enhver, at her er fremlagt paa vort Bord Forslag til en hel Omordning af Retsvæsenet, og Lovgivning og Grundloven forudsatte, at Retsvæsenet skal ordnes paa en ganske anden Maade end nu. Altsaa jeg

nedlægger en bestemt Indsigelse mod, hvad det ærede Medlem har udtalt i den Henseende.

Ordføreren (Suel): Efter de Forhandlinger, der ere bleve førte, glæder det mig, at jeg kan fatte mig kort; det er nemlig kun ganske enkelte Bemærkninger, hvortil det stedfunde Ordskifte giver mig Anledning. Jeg skal først vende mig til det ærede Mindretal, det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti). Han har bebrejdet Flertallet i Udvalget, at vi vise os kjølige lige overfor den almindelige Valgret, ligesom det formentlig er flet i 1866, dengang Valgretten til Landstinget blev indskrænket. Jeg kan ikke erkjende, at vi ved den Beslutning, vi foreslaa Thinget at tage, vise os kjølige overfor den almindelige Valgret; tværtimod, det er efter vor Opfattelse netop for at bevare den almindelige Valgret ubeskæaret, at vi fremsatte dette Forslag. Det har jeg saa fuldstændig udviklet, da jeg havde Ordet i Formiddags, at jeg ikke skal vende tilbage dertil. Hvad den Side af Sagen angaar, at vi i 1866 have viist os kjølige ligeoverfor den almindelige Valgret, skal jeg bemærke, at af Udvalgets Medlemmer var den ærede Formand i Udvalget (Høgsbro) dengang fraværende og jeg blandt dem, der stemte imod den nye Forsatning. Det ærede Medlem for Rjøbenhavn's Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) var dengang ikke Medlem af Thinget. Tilbage bliver altsaa kun det ærede Medlem for Velle Amts 2den Valgkreds (Berg) og de to ærede Medlemmer her ved Siden af (Klein og Rimestad); de have dengang viist sig kjølige overfor den almindelige Valgret, men vi have det ikke. En noget lignende Udtalelse kom fra den næstsidste ærede Taler med Hensyn til en Eventualitet, som jeg tillod mig at nævne, nemlig, at Valgtrykket kunde blive saa stærkt, at vi kunde blive nødt til at gaa til hemmelig Afstemning. Jeg skal erindre om, at jeg udtrykkelig udtalte, at jeg ikke haabede, at det vilde komme dertil i Danmark, og at jeg ikke troede, at det blev nødvendigt, men paa den anden Side tror jeg ikke, at vi skulde skamme os ved at gaa til det samme Middel, som man har maattet bruge i England. England er jo Konstitutionalismens Hovedsæde. Det er det Land, hvor Parlamentarismen længst har været gennemført, nemlig i flere Aarhundreder, og naar man i det frie og praktiske England har set sig nødsaget til at forlade Theorien og ty til det Middel, som heldigst stærmer mod Valgtryk, saa tror jeg heller ikke, at vi, der have lært af England og taget vor Forsatning efter enkelte Mønstre, skulde skamme os ved at gaa denne Vej. Jeg haaber imidlertid ikke, at det skal komme saa vidt, og navnlig tror jeg, at den Beslutning, som forhaabentlig bliver tagen iaften med Hensyn til denne Sag, vil gjøre et ikke ringe Saar i det Valgtryk, som har fundet Sted ved det sidste Valg, og at den for Fremtiden vil for-